

MEKTUP AĞACI

REBECCA LIM & KATE GORDON

Türkçesi: Sare Esen

KELEBE

Rebecca LİM

Melbourne’da yaşıyan ödüllü bir yazar, illüstratör ve editördür. Yirmiden fazla kitabın yazarıdır. Çalışmaları birçok ödülün kısa listesine alınmıştır. Bugüne kadar çok kez, hem yurt içi hem yurt dışı edebiyat etkinliklerinde yer aldı. Melbourne Yazarlar Festivali’nde sunuculuk yaptı. Düzenli olarak okullarda ve kütüphanelerde yazarlığın ve “bir köşeye kıvrılıp iyi bir kitap okumanın” yaşattığı mutluluklar hakkında konuşuyor.

Kate Gordon

Tasmanya’da deniz kıyısındaki küçük bir kasabada, çok kitaplı bir evde büyüdü. Sahne sanatları okuduktan ve berbat bir oyuncu olduğunu fark ettikten sonra kütüphaneci olmaya karar verdi. Yazmayı hiç bırakmadı ve 2009’da başvurduğu Varuna bursunu kazandı. Ardından çeşitli, hoş, yazarlık deneyimleri elde etti.

Sare Esen

1998 yılında İstanbul’da dünyaya geldi. İstanbul Üniversitesi Amerikan Kültürü ve Edebiyatı bölümünden mezun oldu. Yüksek lisans eğitimine Üsküdar Üniversitesi Medya ve Kültürel Çalışmalar alanında devam etmektedir. Şu anda çocuk edebiyatı editörlüğü yapmaktadır. Halihazırda çeviri çalışmalarına devam eden Esen, *Minik Balığım Fıfır* ve *Ufacık, Mikropların Görünmeyen Dünyası* kitaplarının çevirmenidir.

Çocuklarım ve küçük kâşiflerim Oscar,
Leni ve Yve için... Size ve içinde yaşadığım
dünyaya karşı hissettiğim sonsuz sevgiyi ve
umudu geleceğe taşımanız dileğiyle...

R.L.

Bu kitap, Amelie'm için. Senin gözlerinde
geçmiş ve geleceği görüyorum. Geriye kalan
günlerimi, geleceğini güzelleştirmek için
harcamaya söz veriyorum.

K.G.

NYX

“Artık anlamam lazım Nyxie,” dedi babam, sesinde her zamanki gibi, telaş ve umutsuzluğun o tuhaf birleşiminden oluşan ton vardı. “Sel gelip çattığında -ki bundan kaçış yok, yakında mutlaka gelecek- evimiz de yok olacak. Tranmere’i, Lauderdale’i ve Seven Mile Plajı’nı bu yüzden kaybettik. İnşa ettiğimiz bent kapakları ve deniz duvarları, durumu daha kötü hale getirmekten başka bir işe yaramadı. Eski havalimanı neredeyse on yıldır sular altında. Batter Point ve Tarroona ise sadece, çok eskiden beri burada yaşayan insanların zihnindeki bir hatıra artık.”

Çoğu zaman babamın bu konuşmalarını duymazdan gelirdim. Çünkü babam her zaman, bu felaketler listesini (bu ismi ben buldum) sanki ezberlemiş gibi peş peşe sıralardı. Ama bugünkü konuşma tarzında beni korkutan bir şey vardı.

“Her şey inanılmaz derecede değişti. Tasmanya artık tek bir ada değil, en az iki adaya ayrılmış durumda. Kabul et artık, lütfen canım, sen akıllı bir çocuksun. Buradan gideceğiz.

Gitmek zorundayız. Benimle istediğin kadar tartışabilirsin, ama geleceğe karşı koyamazsın.”

Artık her şey apaçık. Bir şeyleri ayarladığımı, organize ettiğimi duymadığımı sanıyor ve bana anlatmaya korkuyordu. Ama şimdi söyledi işte. Babam bunu sonunda yaptı.

Çiğnediğim lokmalar ağzımda un ufak olmuştu. Masayı o kadar sert bir şekilde ittim ki, mutfak masasının yukarısındaki turuncu renkli sarkıt avize sallanmaya başladı. “Ben dışarı çıkıyorum,” dedim öfkeyle ve ardından kapıyı öyle bir hızla çarptım ki bu sefer de evimizin arka duvarındaki şişmiş tahtalar sallandı.

Babam sel hakkında konuşurken sinirden köpürüyordu. Tasmanya (lutruwita), sınırları sular altında kalan bir toz çölüydü artık. Geriye kalanı ise sıcak, fırtınalı, kirli ve kuruydu. Eskiden yemyeşil olan ormanlar yok olmuştu. Düzenli kar yağışı da olmuyordu. Ormanları ve buranın karlı olduğu zamanları sadece fotoğraflarda gördüm. Hatırladığım kadarıyla, burada yangın her zaman sudan daha büyük bir problemdi. Bir de yiyecek bulma sorunu vardı. Taze besin çok pahalıydı. Buradaki insanlar sadece *kriyo* (dondurulmuş yiyecek) yerdi, eğer zenginlerse tabii. Değillerse *rehidro* (yeniden sulandırılan yiyecek) yemek zorundalardı. Etrafımızdaki denizler o kadar asitli hale gelmişti ki, istiridyeler, midyeler, kabuklu deniz hayvanları, yengeçler ve ıstakozlar yok olup gitmişti.

Kuş ve yarasa sürüleri aniden gözden kaybolmuştu. Yangın dönemi bütün bir yılı kuşatıyordu artık. Ve bizler de daima sanki nefeslerimizi tutarak yaşıyor gibiydik. Çünkü yangın-

ları söndürecek su yoktu. Tek seçeneğimiz kimyasallardı, ama onlar da yangın hattının üzerine kuru toz saçıp ardından boğucu havada devasa arılar gibi uçarak gittikten sonra topraklarımıza ve nehirlerimize daha çok zarar veriyorlardı.

Hepimizin bir arada olduğu nadir zamanlardan birinde öğretmenimiz, “Doğa bize sırtını döndü,” demişti üzgün bir şekilde. “Çünkü önce biz ona sırtımızı döndük.”

Birden koşmaya başladım; bir sürü ölü şeyle dolu sıcak ve tozlu arka bahçemizden geçip yıkılmış ahşap çitin yerde duran kapısından çıktım. Tıpkı kendi evimiz gibi neredeyse üç yüz yıllık eski evlerle dolu Arnavut kaldırımli dar sokaklar boyunca içerilere doğru koştum. İnsanlar beni, akşamüstü West Hobart’ın arka sokaklarında koşarken görmeye alışık-tı. Bu yüzden kimse bana seslenmiyor veya beni durdurma-ya çalışmıyordu. Zaten hava da çok sıcaktı, saçlarım yüzüme ve boynuma öyle yapışmıştı ki koşarken önümü net bir şekilde göremiyordum.

Babamın tekrardan sel hakkında atıp tutmasına inanamı-yordum. *Tüm sellere son verecek bir sel* diyordu. Etrafımda olan her şeyi, tüm hayatımı yok edecekti.

Eğer buradan hemen gitmezsek...

Benim için sel (yani felaket) babamın ta kendisiydi. Zihni-nin içinde bekârlar için açılmış bir sohbet odasına dahil ol-muştu, bir kadınla tanışıp ona âşık olduğunu biliyordum. Orada tam olarak ne konuştuklarını ya da birbirlerine ne sözler verdiklerini duyamıyordum. Babam bir süre ses-siz kaldıktan sonra güçlü bir kahkaha patlatıyordu, tıpkı

annem hastalanıp ölmeden önce, gerçekten gülebildiği zamanlardaki gibi. O kadını Kuzey'den bulduğuna emindim. Biz bu büyük kara parçasına Kuzey diyorduk, bence yeterli bir ifade. “Avustralya” kelimesi çok uzun. Burası zaten Avustralya adını almadan önce bir *palawa* ülkesiydi. Bunu herkes bilirdi, o yüzden bugünlerde hiç kimse Avustralya kelimesini kullanmıyordu. Zaten artık buranın bir parçası gibi hissedemiyorduk. Yaşadığımız adaya eskiden Elma Adası derdik. Ama bu ismi de kullanmayı bıraktık. Çünkü hepsi yok olup gitti, elmalar yani. Meyvelerin yetişmesi için gereken su yoktu.

Önceden yemyeşil olduğu söylenen büyük spor alanına vardım. İnsanlar gündüzleri çeşitli aktiviteler yapmak için buraya gelmiş eskiden. Artık kimse güneş tepedeyken birlikte bir şeyler yapmak istemiyordu. Bu çok korkunç bir deneyim olabilirdi ve bir hastalık kapabilirdik. Hepimiz öldürücü mikropların ve virüslerin kaynadığı yuvalardık. Böyle sözleri öğretmenimiz. Ve eklerdi, “Milyonları öldüren salgını hatırlıyor musunuz? Ya ondan sonra peş peşe gelenleri?”

Artık okula sadece çok mecbur kaldığımda ve bir ceza alma ihtimalim varsa gidiyordum, geri kalanına kolayca zihnimden erişebiliyordum. Her şey parmaklarımın ucunda değil, gözlerimin arkasındaydı, dilediğim zaman kafamın içinde direkt olarak konuşulabilirdi. Artık çok tehlikeli olduğunu düşündükleri için hiçbir şekilde dışarı çıkmayan insanlar da vardı.

Ağacın yanına geldim. Bu uzun çam ağacı, burada hayatta kalan tek yeşillikti. Toprağın derinliklerine inen kalın ve kıvrımlı kökleri vardı ve en az kırk metre uzunluğundaydı.

İnsanlar bu ağacı önemsiyorlardı; ağacın yanına gelip onu suluyorlar ve benim Őu anda kelimeler ve gözyaŐlarıyla yaptığım gibi onunla konuŐuyorlardı. Bunun dıŐında dünya tozdan ibaretti.

Ağacın aŐağısındaki sert dallar avuŐlarımı ve parmaklarımı çizse de tırmanmaya devam ettim. Ykseęe, daha da yükseğe... Her zaman oturduğum dala doğru tırmandım. Bu dal, eski spor sahasındaki toz çanağına bakıyordu. Bir de ağacın gövdesinde, bel yksekliginde, yumruğumdan biraz daha büyük bir kovuk vardı. Eskiden o kovuktan aniden bir yılan çıkacak diye korkardım. Ama 2025 yılından beri West Hobart'ta hiç yılan görülmedi. Hava, yılanlar için bile çok sıcakti. Belki de yuvalarından çıkamadıkları bir gün içeride ölmüŐlerdir.

Bu akŐam esinti yoktu ama yine de biraz serinlik hissediliyordu, çünkü her Őeye rağmen yaŐamaya ve büyümeye devam eden bu ağacın dalları arasından içeri hava sızıyordu.

Őortumun cebinden yırtık bir kâğit çıkarttım ve kalemimin ucunu sıkıca kavradım. Yazım berbattı, çünkü hiçbirimiz çok uzun zamandır yazı yazmıyorduk. Kâęit, bulunması zor bir Őeydi. Elimdeki sararmıŐ ve lekeli kâğıdı da odamda sakladığım annemin eŐyalarının olduğu kutunun içinde bulmuŐtum.

Artık kelimeleri zihnimizin içindeki küçük odalardan birine göndermek çok daha hızlıydı. Babam bu Şekilde sohbet etmeyi büyük oranda benimsemiŐti, çünkü "Burada lyoruz," diyordu.

Bu yerde mahsur kalmıştık ve insanlar burayı bir bir terk ediyordu. Hiçbir şey yapılmıyor, hiçbir canlı gelişmiyor, hiçbir şey yenilenemiyordu. Gittikçe daha izole bir yaşama doğru sürükleniyorduk. Sistem kapandığında, otomatik olarak sohbet odaları da kapanıyordu ve babamın morali anında bozuluyordu. “Sanki ölmüşüz de toprağı boylamışız!” diye bağırdiğını duyuyordum odamın duvarlarından. “Ne kadar saçma!”

Ben o sohbet odalarından nefret ediyordum. İnsanların gece gündüz kafamızın içindeki odanın kapısını çalabilmesinden hiç hoşlanmıyordum, hem de “Konusulmaz”, “Aranmaz” ya da “Hiç Hoş Gelmediniz” yazılı tabelalar olmasına rağmen. Bu tabelalar her zaman kafamın içinde asılıydı. Yine de insanların bana 7/24 bir şeyler satmaya çalışmasını ya da sınırlarımı aşmasını engelleyemiyordum.

Dizlerimi bir masaya benzeyecek şekilde birleştirip üzerindeki kâğıda şunları yazdım:

